

Aleister Crowley (12 października 1875 w Royal Leamington Spa - 1 grudnia 1947 w Hastings)

*Tego człowieka z Royal Leamington Spa
pasjonowała życia tajemna gra!
Okultyzm, mistyka,
tarot, poetyka...
Aż do ostatniego "szach-mat!" kochał grać!*

(ebs)

Aleister Crowley - brytyjski okultysta, mistyk, szachista i alpinista. Autor wielu książek, z czego znaczna większość traktowała, lub nawiązywała do wyznawanych przez Crowleya filozoficzno-mistycznych poglądów. Praktycznie całe swoje życie spędził na poszukiwaniach, nauczaniu i opisywaniu pewnej formy synkretycznego mistycyzmu - Thelema (angielska wymowa greckiego słowa *Θέλεια*, które oznacza *wolę* lub *chęć*).

Crowley urodził się w jako Edward Alexander Crowley 12 października 1875 w Royal Leamington Spa w rodzinie bogatego browarnika. Jako dziecko wychowywany był niezwykle surowo. Między innymi zmuszany był do cytowania z pamięci obszernych fragmentów Biblii. Efektem ubocznym był rozwój zdolności mnemonicznych Aleistera. Jednak okres ten Aleister określa jako "dzieciństwo w piekle".

Wskutek tych złych przeżyć Crowley zraził się do religii. Ojciec zmarł, gdy Aleister miał 12 lat. Po śmierci ojca atmosfera w jego domu jeszcze się pogorszyła. Despotyczne charaktery matki i wuja z którymi mieszkał sprawiały, że często uciekał w świat fantazji. W wieku 14 lat miał nieszczęśliwy wypadek z petardą własnej produkcji, po którym przez cztery dni był nieprzytomny. Zdarzenie to wielu badaczy wiązało z medialnymi zdolnościami Crowleya.

Jego życie uległo zmianie po wyjeździe na studia do *Trinity College* w Cambridge. Tam zagłębił się we wszelkiej literaturze jaka wpadła mu w ręce. Miał wówczas zwyczaj czytania wszystkich dostępnych prac, do których odnosiły się książki, które akurat czytał. Aby nie tracić czasu kazał nawet sobie przynosić jedzenie do pokoju. Wówczas zapoznał się z wieloma dziełami, także filozoficznymi. Pisał także własne poematy, powieści i inne publikacje, w których widać było znaczny wpływ przeczytanych przez niego utworów innych autorów.

Gdy nie czytał rozwijał swoje zainteresowania związane z grą w szachy i wspinaczką górską.

Ponieważ swoją przyszłość wiązał ze służbą dyplomatyczną, starał się o jak najbardziej wszechstronną edukację. Zaangażował się w działalność polityczną i został członkiem Kościoła Celtyckiego. Niebawem zmienił swoje imię z "Edward Alexander" na "Aleister" (gaelicka odmiana słowa *Alexander*), co symbolizowało jego przemianę duchową, a także było sprzeciwem przeciwko imieniu jakie nadał mu ojciec.

W 1898 związał się z Hermetycznym Zakonem Złotego Brzasku i przybrał imię „Frater Perdurabo” („Frater” = „Brat”, „Perdurabo” było wybranym przez niego imieniem, mottem, oznaczającym "wytrwam do końca"). Złoty Brzask był tajemną organizacją krzewiącą nauki różokrzyżowców, alchemików i kabalistów. Jednak, pomimo błyskawicznej kariery nieporozumienia w Zakonie zmusiły go do opuszczenia go.

Odtąd podróżował po świecie. Został buddystą, napisał także w tym okresie kilka powieści.

W 1902 wziął udział w nieudanej wyprawie na K2. Wskazał, jak się później okazało, najłatwiejszą drogę na szczyt, został jednak przegłosowany przez członków wyprawy na rzecz innej drogi. W 1905, podczas wyprawy na

Kanczendzongę, skłócony z własną ekipą alpinistyczną, odmówił udziału w ratowaniu zasypanych lawiną współtowarzyszy wyprawy, którzy zbuntowali się przeciw jego przywództwu. Część buntowników zginęła pod śniegiem.

Po powrocie do Anglii poznał młodszą siostrę przyjaciela, Rose Edith Kelly, która w 1903 została jego pierwszą żoną. W lutym 1904 wyjechał z nią w podróż do Kairu. Tam też spisał swoje największe dzieło "Liber AL vel Legis" ("Księgę Prawa"). Okoliczności, które doprowadziły do recepcji tej książki, były zaskakujące dla samego Aleistera. Postanowił on pokazać żonie sylfy i przeprowadził ich ewokację. Duchy się nie pojawiły, natomiast Rose zapadła w dziwny trans, powtarzając słowa "oni czekają na ciebie". Tym, który czekał na Crowleya, miał być bóg Horus. Kobieta powiedziała także, iż Horus domaga się przeprosin od Crowleya, co zaskoczyło go o tyle, że Rose nie wiedziała, iż nie darzył szacunkiem bóstw marsowych, do których Horus należy.

28 lipca 1904 w posiadłości Boleskine w Szkocji przyszła na świat ich pierwsza córka - Nuit Ma Ahathoor Hecate Sappho Jezebel Lilith Crowley.

W późniejszym okresie Aleister Crowley zmienił swoje imię magiczne na "Mistrz Bestia" ("The Master Therion"). Całkowicie zerwał kontakty z Zakonem Złotego Brzasku, zaś założył swój własny Zakon Srebrnej Gwiazdy. Osiągnięcie wyższych stopni w tym Zakonie było bardzo trudne, o czym może świadczyć chociażby fakt, iż Austin Osman Spare, uznawany za ojca chrzestnego Magii Chaosu, nie sprostał wymaganiom stawianym już na wstępnym poziomie Probanta.

Od ok. 1910-1912 związany z niemiecką grupą okultystyczną *Ordo Templi Orientis*, której wkrótce został "przywódcą w świecie anglojęzycznym", a w 1925 oficjalnie mianowany został głową całego Zakonu. Crowley miał także kontakty z masonerią, ale nigdy nie był członkiem tak zwanego regularnego nurtu.

Był swoistego rodzaju "perfekcjonistą" w wykonywaniu magicznych zabiegów, do których używał całego zestawu "magicznych broni", czyli przyborów, które dawały mu panowanie nad żywiołami i duchami (pentakle, kielichy, miecze i różdżki, czyli symbole Tarota).

Według niego każda istota żywa jest jakby magazynem energii, zróżnicowanym co do ilości i co do jakości, zgodnie z moralnym i umysłowym charakterem danej osoby. W momencie śmierci ludzka lub zwierzęca energia zostaje wyzwolona dla spełnienia magicznego aktu.

W 1905 odbył podróż do Chin, gdzie studiował "Yijing" - "I Ching", starochińską "Księgę Przemian".

Po powrocie do Liverpoolu, 2 czerwca 1906, dotarły do niego wieści o śmierci jego pierwszej córki. W listopadzie 1909 rozwiódł się z walczącą z alkoholizmem Rose. Mimo choroby Rose otrzymała prawo do opieki nad ich drugą córką, Lolą Zazą.

W czasie I wojny światowej przebywał w Ameryce i pisywał do czasopisma *The Fatherland*, wykorzystując je jako środek do krzewienia wyznawanych przez siebie idei.

Po wojnie, w 1920, wraz ze swoimi *Szkarłatnymi Kobietami*, trójką dzieci oraz uczniami przeniósł swą siedzibę do farmy w Cefalu na Sycylii, nazywanej odtąd *Opactwem Thelemy* lub *Opactwem Siły Woli*. Mieszkańcy opactwa spędzali czas na naukowych badaniach nad wpływem rytuału, praktyk jogicznych, medytacyjnych oraz magii seksualnej i narkotyków, na ludzki umysł. W tym czasie pisał też autobiografię "*The Confessions*".

Ściany budynków, w których zamieszkiwał, pokrył malowidłami o tematyce seksualnej i demonologicznej. Najbardziej znanymi malowidłami są te z komnaty koszmarów, w której, będąc pod wpływem narkotyków, można było zmierzyć, oczyścić się i nauczyć kontrolować obszary umysłu zdominowane przez strach.

W 1923, najprawdopodobniej na skutek zatrucia wypitą wbrew ostrzeżeniom Crowleya, skażoną wodą z miejscowej studni, zmarł jeden z jego uczniów. Żona zmarłego powróciła do Anglii i opisała w prasie bulwersujące szczegóły z życia Crowleya, posługując się przy tym wieloma nieprawdziwymi sensacjami. W kwietniu 1923 policja, na rozkaz Benita Mussoliniego, eksmitowała Crowleya z Włoch. Przeniósł się wtedy do Tunisu.

Stamtąd wyruszył na "tułaczkę" po Europie (gdzie bezskutecznie starał się o wydanie autohagiografii). W 1929 został eksmitowany z Francji. Podczas procesu w Londynie (10 kwietnia 1934), który Crowley wytoczył aktorce Ninie Hamnett za to, że oświadczyła, iż zajmuje się on czarną magią, proces ten przegrał.

W 1929 w Lipsku ożenił się z Marią Ferrari de Miramar.

W ostatnim okresie życia wiele czasu poświęcił na spisywanie swoich doświadczeń magicznych, czego owocem była m.in. "Księga Thotha" (1944) oraz słynna talia tarota, "Tarot Thota" ("Thoth Tarot"), wykonana przez brytyjską malarzkę Friedę Harris.

Często wspomina się o uzależnieniu Crowleya od heroiny, jedyne dostępne wówczas skuteczne lekarstwo przeciw astmie, na którą cierpiał. Wiele do myślenia daje jednak fakt, iż heroinę odstawił natychmiast po wielu latach stosowania, gdy pojawił się inny skuteczny, niemiecki lek, przeciwko tej przypadłości.

Zmarł w nadmorskiej miejscowości Hastings 1 grudnia 1947 roku. Cztery dni później w krematorium w Brighton odbył się "Ostatni Rytuał" zorganizowany przez przyjaciół Crowleya.

<https://www.youtube.com/watch?v=sU0UuPGHWuI>

Głównymi hasłami mistycznej filozofii-religii jaką stworzył, znanej jako *Thelema*, zapisanymi w *Liber AL vel Legis*, były:

Każdy mężczyzna i każda kobieta to gwiazda. (I:3)

Czyń wedle swej woli będzie całym Prawem. (I:40)

Miłość jest prawem, miłość podług woli. (I:57)

Nie ma prawa poza Czyń wedle swej woli. (III:60)

Thelema błędnie rozumiana jest jako zachęta do robienia co się chce. Crowley wyraźnie w swoich pracach tłumaczy, iż nie powinno się jej tak pojmować. Przez słowo "wola" rozumie pewien cel (to, co w innych systemach nazywane jest geniuszem, kamieniem filozoficznym, *summum bonum*, czyli Wiedzą Świętego Anioła Stróża) w życiu człowieka, który powinien przez niego zostać odkryty, a gdy to się stanie, powinno się zgodnie z nim żyć.

Zgodnie z jego naukami człowiek żyjący podług swojej woli nie napotka w życiu żadnych przeciwności i z łatwością wolę tę będzie mógł wypełnić, bez obaw, że może się to kłócić z wolą innych, albowiem jeśli on znajdzie się we właściwym dla siebie miejscu, inni ponoszą winę za wchodzenie mu w drogę.

"Bądź silny, o człecze! pożądam, raduj się wszelkimi rzeczami zmysłu i zachwyty i nie obawiaj się, iż jakiś Bóg za to cię odrzuci." (AL II:22)

Każdą zmianę można wywołać przez zastosowanie właściwej siły, gdyż wszechświat jest powiązany wewnętrznie i doskonale zrównoważony.

Nie jest prawdą, że Kościół Szatana wywodzi się z filozofii Crowleya, choć widoczne są tutaj pewne inspiracje pierwszego tym drugim. Podobnie do inspiracji jego naukami przyznają się prawie wszyscy współcześni okultyści. Także uznawanie Crowleya za wyznawcę Szatana wynika wyłącznie z niezrozumienia prac i poglądów Aleistera. Wyznawanie Szatana oznaczałoby uznawanie chrześcijańskiego poglądu na świat, w którym istnieje Bóg

(chrześcijański) oraz właśnie Szatan. Crowley zaś odrzucał religię chrześcijańską w jej całości, włącznie z wiarą w Złego.

Nazywał się apokaliptyczną Bestią, ze względu na wpływ jaki Apokalipsa Św. Jana wywarła na jego życie w dzieciństwie. W Bestii widział symbol osoby, która doprowadzi do końca świata chrześcijańskiego (przez co rozumiał zacofanie, bezkrytyczną wiarę w Kościół i jego negatywne cechy), zaś pomoże w stworzeniu nowego, lepszego świata, symbolizowanego przez Horsa (a później Maat).

Aleister Crowley uważał, że demony są nieznanymi fragmentami naszych umysłów. Nie uważał ich za osobne byty. W 1899, wspólnie z Georgiem Cecilem Jonesem, ewokował ducha Buera (który zajmuje się uzdrawianiem), gdyż potrzebował pomocy dla chorego na astmę przyjaciela, Allana Bennetta. Ponoć udało im się to, mimo niezachowania całkowitej czystości. Nie uzyskali bezpośredniego polepszenia zdrowia u przyjaciela, jednakże zdobyli pieniądze, dzięki którym Bennett wyjechał na Cejlon. Tam, dzięki cieplejszemu klimatowi, jego stan się poprawił.

W 1904 ukazała się książka "*The Goetia: The Lesser Key of Solomon the King*" ("*Clavicula Salomonis Regis*"), mająca być, przetłumaczoną przez S.L.M. Mathersa i opracowaną przez Crowleya, pierwszą częścią "Lemegetonu - Sztukę Goecji". Jest to najpopularniejsze, jak do tej pory, opracowanie tego grymuaru. W Polsce ukazało się ono jako "Goecja według Aleistera Crowleya" (2000).